

تصحیح کنیم؛ چون کردها عمدتاً با جمهوری اسلامی کار می‌کنند. منظور از مفهوم کرد-که من نمی‌خواهم آن را باز کنم- کردهای عراق، سوریه و جاهای دیگر مشغول همکاری با جمهوری اسلامی هستند و نقطه مقابل ما نیستند، ولیکن این‌که ترکیه چه کار می‌کند؟

❏ **پس حالا‌که تعبیر کرد را قبول ندارید، ضلع دیگر این مثلث را چه می‌دانید؟**

حتماً باید مثلث ترسیم کنیم وبعد دنبال ضلع سوم آن باشیم؟

❏ **خیر، می‌خواهم بدانم به طور کلی حضور این گروه را در این مثلث قبول ندارید یا این‌که به دلیل تعامل کردها با ایران ممکن است با ترکیه تعامل نداشته باشند، صحبت می‌کنید؟ ما اینجا صحبت ایران را کردیم، حالا بحث ترکیه را بررسی می‌کنیم.**

کاش شما گفته بودید مثلث ترکیه، آمریکا و داعش. تجمع این گروه محتمل تر است. چون این سه با هم کار کردند و می‌کنند، در باره ترکیه حقیقت این است که سیاست خارجی ترکیه بعد از تحولاتی که در حوزه عربی اتفاق افتاد و شخصیت‌هایی مثل آقای احمد داوود اوغلو و بابا جان، کنار رفتند به شدت مبهم شده و ابهام زیادی این سیاست گرفته‌است. اردوغان دائماً در سعی بین صفای آمریکا و مروه ما و روسیه سیر می‌کند و وضع بانیاتی ندارد.

اگر بنا بر انتخاب بین آمریکا، روسیه و ما باشد و اردوغان بخواهد در یک سو غرب را که شامل آمریکا و اروپاست، در نظر بگیرد و در سوی دیگر ما و روسیه باشیم، انتخابی داشته باشد حتماً غرب را انتخاب می‌کند. ترک‌ها اصلاً از روند تحولات جهانی خوشنود نیستند. سخنرانی اردوغان را که نگاه می‌کردم، متوجه شدم او احساس می‌کند ترکیه از روند تحولات جهانی عقب می‌افتد و دیگران میدان را مدیریت می‌کنند. به همین دلیل است که ترکیه به در و دیوار منطقه می‌کوبد. گاهی مسأله کرپ‌دور زنگزور را مطرح می‌کند، گاهی به ما تنه می‌زند، گاهی سروکله‌اش در درگیری بین آذربایجان و ارمنستان پیدا می‌شود. این اقدامات نشان از نگرانی‌اش دارد. احساس می‌کند قدرت‌های جهانی شکل می‌گیرند و این وسطاً ترکیه حاکم‌تر یک قدرت درجه ۳ منطقه‌ای است. این شرایط ترکیه را نگران کرده‌است و احساس می‌کند برای رفع نگرانی باید از جبهه دیگری مثل اروپا و آمریکا باگیری کند. موضوع بعدی این است که اردوغان نمی‌خواهد مسائل موجود در منطقه را به صورت طبیعی و منطقی حل و فصل کند و در ذیل معادله‌ای قرار بگیرد، فلذا ما صحبت می‌کنیم مشکل شما با سوریه چیست؟ آیا مشکل امنیتی دارید؟ اگر مسأله شما امنیتی است، ما تضمین می‌کنیم که از سمت سوریه و عراق خطری متوجه شما نباشد شما نیروهایت را ببر ما حاضر هستیم این اطمینان را بدهیم و امنیت شما را تامین ولی زیر بار نمی‌رود. این نشان می‌دهد ترکیه به صورت یک بازیگر طبیعی رفتار نمی‌کند ترکیه می‌خواهد همه جابروژه تعریف‌کند و دیگران در ذیل او ایفای نقش کنند. این تکبر سبب انزوای بیشتر ترکیه آقای اردوغان می‌شود.

❏ **به بحث قفقاز اشاره کردید، پشت پرده برنامه‌ریزی رژیم صهیونیستی برای جنگ سوم قوه‌باغ، چیست؟ آیا دولت ترکیه در این خصوص ارتکاز است؟**

ترکیه در حد خودش دولت آذربایجان را تحریک می‌کند. یکی از مقامات دولت آذربایجان در یک گفت‌وگوی غیررسمی به طرف ایرانی گفته‌بود ماجرای پروژه زنگزور پروژه ترکیه است، نه پروژه ما! گفته‌بود بیش از آن‌که ما دنبال این باشیم، ترکیه دنبال آن است. چرا ترکیه دنبال چنین چیزی است؟ برای این‌که می‌خواهد نقشی در این محیط ایفاکند و اقدامات دیگران در ذیل ترکیه تعریف شود؛ همان موضوعی که در بحث قبلی بیان کردم. البته این اقدامات موفقیت‌آمیز نخواهدبود زیرا دیگرانی‌که آقای اردوغان سعی دارد، آنها را نادیده بگیرد، توانایی بسیاری در بر هم زدن آن چیزی که آقای اردوغان در ذهن خود پرورش می‌دهد، دارند. اگر ما نخواهیم دالان زنگزور راه بیفتد، قطعاً راه نخواهدافتاد؛ چون امکانات و توان داریم و در صورت لزوم حتماً وارد می‌شویم.

❏ **اگر نکته‌ای باقی مانده بفرمایید.**

تشکر می‌کنم.

برای دیدن تیزر این گفت‌وگو کیوارکدرا اسکن کنید

برای دیدن فیلم کامل این گفت‌وگو کیوارکدرا اسکن کنید

برای مشاهده گزارش تصویری کیوارکدرا اسکن کنید

برای خواندن متن کامل کیوارکدرا اسکن کنید

عکس: مهرداد آزاد - جام‌چم

شرایطی فراهم کرده‌است که جمهوری اسلامی ایران نه تنها به عنوان یک قدرت منطقه‌ای مورد توجه است بلکه شواهد موجود حکایت از این دارد که نقش غیرقابل انکاری در تغییر نظم بین‌المللی حاکم دارد؛ به نحوی که در حوزه استقلال طلبی و آمریکاستیزی به الگوی سایر کشورها تبدیل شده‌است. ایجاد انشقاق در اتحادیه اروپا با خروج انگلیس، پیششاری چین در عرصه‌های اقتصادی، خیزش روسیه برای بازیگری فعال در مناطق استراتژیک و حمایت آمریکا از نظام‌های سرکوبگر از عواملی هستند که به تغییر در نظم جهانی کمک کرده‌اند، اوضاعی که رژیم صهیونیستی را به هراس انداخته و زمینه ماجراجویی آنها را فراهم کرده‌است تا شاید با تحرکات و یاریگیری بتوانند شرایط را به نفع خود تغییر دهند اما مروری بر اوضاع جهان و منطقه نشان می‌دهد که این کار نیز دچار اشتباه محاسباتی شده‌اند. در همین راستا در برنامه این هفته جام‌پلاس با دکتر سعدا... زارعی به گفت‌وگو نشستیم تا ضمن واکاوی نشانه‌های نظم نوین جهانی، بحران‌های اخیر رژیم صهیونیستی، تحولات غرب آسیا و رد پای اسرائیل در قوه‌باغ را مورد بحث و بررسی قرار دهیم. شما می‌توانید متن و فیلم کامل این گفت و گو را در سایت جام‌چم آنلاین و شبکه‌های اجتماعی مرتبط با جام‌پلاس ملاحظه کنید.

مطرح هستند. این دو کشور به این دلیل انتخاب شدند که هر دوی آنها شیعه هستند و اسرائیل می‌خواهد در یک پر احمقانه اعلام کند که مزار ایران را از طریق یک کشور شیعه تهدید می‌کند. این حقاقت اسرائیلی‌هاست، زیرا این دو سرزمین به‌شدت زیر نظر جمهوری اسلامی است مگر اسرائیل می‌تواند کاری انجام دهد؟ به محض این‌که یک مرکز اسرائیلی را در بحرین ببینیم، آن را می‌زنیم. اسرائیل و بحرین این را می‌دانند. به محض این‌که آذربایجانی‌ها پایگاهی به اسرائیل بدهند، فرقی نمی‌کند که کوچک باشد یا بزرگ، ما بلافاصله آن را می‌زنیم. این راه آذربایجان گفتیم. این‌طور نیست که دست اسرائیل در آنجا باز باشد.

❏ **مهم‌ترین مقرهای رژیم صهیونیستی در اطراف ایران کجاست؟**

اسرائیلی‌ها در پوشش آمریکایی‌ها خیلی جاها هستند. نمی‌گویند اسرائیلی هستیم، ولی اسرائیلی هستند. می‌دانیم که در پایگاه حریر حضور دارند کم‌این‌که ایران سال گذشته یک مرکز مربوط به حریر را مورد حمله قرار داد و ۱۲ اسرائیلی در آنجا کشته شدند. اسرائیلی‌ها در پوشش نیروهای بندر جوانی و در برخی مکان‌های دیگر در پوشش آمریکا فعالیت می‌کنند. به صورت ضعیفی در آذربایجان حضور دارند بدون این‌که مقر مشخصی داشته باشند. مقرها ترکیبی و برای ارتش است و ممکن است گوشه‌ای از آن راه اسرائیلی‌ها داده باشند، ولی شخصاً جایی در اختیار ندارند. پایگاه کوچکی در کشور قزاقستان دارند که اخیراً هم بحثی بین ایران و قزاقستان صورت گرفته برای این‌که تعطیل شود. اسرائیلی‌ها به صورت موری و پراکنده در ناوچه و سیستم‌های شنابوری آمریکا در خلیج فارس هستند. البته اسرائیلی‌ها در اینجاها به صورت دزدانه، پراکنده و تحت پوشش حضور دارند و به‌شدت هراسان‌کند که سرنوشت آنها چطور می‌شود.

❏ **یعنی اسرائیل مقر مستقل و مشخصی در منطقه ندارد؟**

بله. اینها واقفند که در برد هزار کیلومتری حتما در معرض عملیات‌های ما هستند.

❏ **آقای دکتر تشکیل مثلث آمریکا، کردها و داعش مطرح است. با توجه به این‌که ترکیه رابطه خود را نتوانسته با سد ترمیم کند و کردهای سوریه هم تعامل خوبی با ترکیه ندارند و به نوعی شاهد آزادسازی تدریجی داعشی‌ها هستیم، با توجه به این سیر، ترکیه به سمت ایران خواهد آمد یا به سمت روسیه خواهد رفت؟ ترکیه قرار است چه نقشی بازی کند؟**

در وهله اول باید بحث مثلث آمریکا، کردها و داعش را

سعدا... زارعی در گفت‌وگو با «جام‌پلاس» مطرح کرد

اسرائیل، رویای برباد رفته غرب

اجازه بازتولید نظم قدیم را نمی‌دهیم

افول آمریکا مدت‌هاست که آغاز شده و حالا دوستان و دشمنان این کشور که روزی خود را مهد دموکراسی می‌دانست و مدعی آقایی دنیا بود، به این موضوع اذعان دارند که آمریکا در سراسریشی سقوط قرار دارد و دیگر خبری از رشد اقتصادی خیره‌کننده این کشور که بعضاً تا پنج برابر کشورهای صنعتی بود، نیست روتدی که دونالد ترامپ سیاستمدار تاج‌ریشیه به آن شدت داد و با نادیده گرفتن ساختارهای بین‌المللی، چهره بدون تروش و استکباری آمریکا را که دهه‌ها نقاب بر صورت داشت، نمایان و دنیا را مهبیای ظهور نظمی جدید کرد.

رهبر معظم انقلاب نیز انزوای آمریکا، انتقال قدرت به آسیا، گسترش ایدئولوژی مقاومت را از جمله موانع موجود در تثبیت هژمونی آمریکا قلمداد کرده و مشکلات اقتصادی آمریکا، اشتباه محاسباتی آمریکا در مسائل جهانی مانند افغانستان و عراق و شکست‌های مکرر آن در شرق آسیا را نشانه‌های این انزوا دانستند.

پایداری و مقاومت جمهوری اسلامی ایران در برابر تحریم‌های بی سابقه و همه‌جانبه آمریکا، پیشرفت‌های چشمگیر ایران در حوزه پهبادی و موشکی، اتخاذ دیپلماسی همسایگی و تعامل با قدرت‌های بزرگ، عضویت ایران در سازمان‌های اقتصادی غیرآمریکایی

❏ **آقای دکتر! برای شروع، تحلیلی از اوضاع منطقه داشته باشید و بعد وارد سوالات شویم.**

در تشریح وضعیت عمومی منطقه باید بگویم، غرب آسیا بعد از گذر از یک دوره طوفانی تنش و درگیری در وضعیت نسبتاً بانیاتی قرار گرفته‌است. در فاصله سال‌های ۲۰۰۱ تا ۲۰۱۴ شاهد شکل‌گیری ۹ جنگ بزرگ در این منطقه بودیم که این جنگ‌ها را بدون استثنا غربی‌ها و به طور خاص آمریکایی‌ها در این منطقه راه انداخته و کشورهایی را درگیر کردند اما اختیار جنگ‌ها دست خود آنها بود. این جنگ‌ها از سال ۲۰۰۱ با جنگ افغانستان شروع شد و تا جنگ یمن که در سال ۱۳۹۴ اتفاق افتاده‌است، ادامه یافت. البته آمریکا و همسایان غربی‌اش در جنگ‌های دیگری هم که به آن اشاره خواهیم کرد، مشارکت داشتند اما تفاوتی بین این جنگ‌ها و جنگ‌های قبل وجود داشت؛ جنگ اول افغانستان در سال ۱۳۵۷، جنگ سومالی در سال ۱۳۷۱، جنگ بوسنی هرزگوین در سال ۱۳۷۱ تا ۱۳۷۳، جنگ ایران و عراق، جنگ کره و ویتنام، پیش از این رخ داده‌بود. این جنگ‌ها که عمده آنها در قاره آسیا بود، مجموعه‌ای در یک دوره ۴۴ ساله شکل گرفت و عمده آنها با برنامه‌ریزی و نتیجه‌گیری غربی تمام می‌شد. تفاوتی که درباره آن سخن گفتیم این بود که جنگ‌های ۲۰۰۱ به بعد را غربی‌ها راه می‌انداختند اما این بار جبهه مقاومت جنگ را به گونه‌ای مدیریت می‌کرد که به ضرر آغازکننده آن به پایان برسد. ریشه این تغییرات به تدبیر رهبر معظم انقلاب اسلامی و درک خطرات پیش رو ربط دارد که منجر به طراحی جبهه مقاومت در منطقه شد. جمهوری اسلامی ایران با این اقدام مدیرانه این امکان را پیدا کرد تا در هر نقطه‌ای که پیش می‌آمد، وارد شده و با مدیریت اوضاع، طرح آمریکایی‌ها را با شکست مواجه کند. طراحی رهبر معظم انقلاب در تأسیس نیروی قدس توانست معادلات منطقه‌ای را تغییر دهد.

❏ **آی‌آمی توانیم استارت این نظم نوین جهانی را از آنجا بدینم؟**

بله... شما کتاب «نبرد تمدن‌ها»ی ساموئل هانتینگتون را نگاه کنید؛ نویسنده در این کتاب که سال‌های ۲۰۰۲ و ۲۰۰۴ به نگارش درآمده‌است از جنگ تمدن‌های غرب و آسیا خبر می‌دهد و به چند تمدن آسیایی همچون کنفیوس، بودا، هندو، ارتدوکس و... اشاره می‌کند و می‌گوید در آسیا یک تمدن شاخص به نام اسلام وجود دارد و اسلام در آینده چالش اصلی با غربی‌ها خواهد داشت و این واقعیت دارد و امروز که صحبت از فروپاشی غرب می‌کنیم اخیراً هم آقای بلینکن، وزیر خارجه آمریکا رسماً گفت نظم پیشین به پایان رسیده‌است. هیچ‌کدام از دولتمردان غربی تاکنون این موضوع را به این صراحت بیان نکرده‌اند که نظم پیشین به پایان رسیده‌است و ما در حال ورود به نظم جدید هستیم. این موضوع حرفی جدید و فراتر از سخنی بود که رئیس جمهور فرانسه یا برخی از شخصیت‌ها همچون جوزف بورل در اروپا به آن اشاره کرده‌بودند. البته وی آدرس غلطی از نظم جدید داده و گفته‌است نظم جدید شامل سه ضلع روسیه، چین و ما می‌شود. او نظم جدید را طوری تعریف می‌کند که گویا نظام بین‌المللی همچون گذشته تکراری، متصل و غیرقابل انعطاف است و دوباره همان قدرت‌ها به‌اضافه چینی‌ها در کانون هستند، قبلاً یک ضلع قدرت در آسیا بود و الان دو ضلع را

شامل می‌شود. واقعیت این است که نظم نوین جهانی با پشت کردن به نظم پیشین به وجود می‌آید، نه با تکرار آن. شکی وجود ندارد که شاهد نظم جدیدی خواهیم بود. در نظم نوین جهانی که در آینده نزدیک شکل می‌گیرد آن فرهنگ اصلی که هانتینگتون به آن اشاره کرده‌بود، مفهوم پیدای‌کند. ضلع فرهنگی جهان آینده اسلام‌است و مادر، ۲۰۰۰ سال اخیر برای اولین بار در تحولات جهانی نقش کانونی پیدای‌کنیم.

❏ **اگر بخواهیم در این بخش جمع بندی داشته باشیم، جمهوری اسلامی ایران چند درصد در نظم نوین جهانی نقش آفرینی داشته و به چه صورت توانسته‌است در این جایگاه قرار گیرد؟**

من قبل از پاسخ به این سؤال باید این جمله را بیان کنم؛ ما به هیچ وجه نباید انتظار داریم بازتولید نظم قبلی که در سال ۱۹۴۷، دو سال بعد از پایان جنگ جهانی دوم، به عنوان نظام دوقطبی شکل گرفت و در ادامه سال ۱۹۹۱ تحت عنوان نظام تک‌قطبی مطرح شد و یک نظام متصلب بین‌المللی بود را بدهیم. ممکن است فردی بگوید خیلی بلند پروازانه صحبت می‌کنید و آرمان‌گرا هستید! این اتفاق در غیاب شما می‌افتد و قدرت‌ها می‌نشینند تصمیم می‌گیرند... خیلی‌ها این اعتقاد را دارند. نمونه این تفکر را مکرراً در دولت آقای روحانی می‌شنیدیم که معتقد بودند ما کسی نیستیم، قدرتی نداریم، قدرت نظامی ما با یک دکمه نابود می‌شود، قدرت اقتصادی نداریم، اقتصاد ما در حد کشورهای ردیف چهارم دنیاست، نه جمعیت، نه مساحت و نه مسائل دیگرمان اقتضا نمی‌کند که روی در سطح کلان انجام دهیم. طرح این موضوع و سخنان غلط و اشتباه‌است که دلایل آن را به تفصیل بیان می‌کنم؛ اول این‌که باید بررسی شود که کدام قدرت توانست نظام دوقطبی و تک‌قطبی را فروپاشانده و از بین ببرد! آیا چینی‌ها بودند؟ اساساً چنین مشکلی با نظام دوقطبی داشت؟ آیا چینی‌ها و آمریکایی‌ها از ۱۹۸۹ بیشترین تعامل را با یکدیگر نداشتند؟ آیا روس‌ها درخصوص تغییر نظم نوین جهانی ایفای نقش جدی داشتند؟ خود آنها یک رکن نظم پیشین بودند و علاوه بر این چالشی با بقای نظم پیشین نداشتند. چه کسی به لحاظ ایدئولوژیک، امنیتی، سیاسی و فرهنگی درگیر شد؟ آی‌کسی غیر از ایران و جمهوری اسلامی در این امر نقش آفرین بود؟ آیا کشوری غیر از جمهوری اسلامی بود که با این نظام جهانی درگیر شود؟ بنابراین جمهوری اسلامی ایران تنها قدرتی بود که این کار را کرد و سهیم گسترده‌ای در سقوط نظام پیشین داشت.

❏ **می‌توان گفت که ایران سازنده نظم نوین جهانی است؟**

ما می‌خواهیم پله پله جلو برویم. پله اول این است که چه کسی نظم قبلی را فروپاشیده‌است؟ این سؤال اول است. آیا روس‌ها بودند؟ چینی‌ها بودند؟ خیر. این کشورها به دلایلی که اشاره کردم نبودند. ایران از نظر فرهنگی، سیاسی، امنیتی، نظامی، تکنولوژیکی، اجتماعی، تشکیل جبهه مقاومت و امثالهم این نظم را برهم زده‌است، ماکشوری هستیم که در یک مرکزیت اقتصادی قرار دارد.

❏ **به بحث منطقه برگردیم؛ با توجه ایجاد شده در اسرائیل فکر میکنید اگر کابینه عوض شود تأثیری در بقای این دولت جملی دارد؟**

بله در داخل سیستم دوقطبی شدیدی ایجاد شده و این دوقطبی که قرار بود مکمل هم باشند تا هر زمان که پروژه اسرائیل در نقطه‌ای دچار مشکل شد، نیمه دیگر آن را فعال کند و پوشش دهد، با بحران مواجه شده و این دو نیمه به حالت تصلب رسیده. اروپایی‌ها نسبت به اسرائیل و تحقق این آرمان که غرب از طریق اسرائیل بر آسیا مسلط شود، بسیار بدبین هستند و یقین پیدا کردند اسرائیل که نمی‌تواند خود را حفظ کند، چطور می‌خواهد باعث تسلط اروپا بر آسیا شود. آمریکایی‌ها نیز در این خصوص دچار تردید جدی شده‌اند.

❏ **با توجه به توضیحاتی که داشتید، اخیراً شاهد راه‌اندازی لانه جاسوسی اسرائیل در بحرین بودیم ارزیابی جنابعالی در این خصوص که چرا بحرین چنین فضایی را در اختیار اسرائیل قرار می‌دهد، چیست؟**

اولاً باید بدانیم که چرا بحرین و آذربایجان انتخاب شدند؟ چون الان این دو کشور در بحث پایگاه‌های اسرائیلی و رفت‌وآمد اسرائیلی